

BILAG 2: OVERSIGT OVER GODE EKSEMPLER PÅ PARTNERSKAB I IND- OG UDLAND

Dette bilag gennemgår udvalgte gode eksempler i forhold til partnerskab og innovation i ind- og udland.

Kriterierne for nedenstående gode eksempler er, at de omtalte institutioner har

- samfundsvidenskabelige uddannelser på bachelor- og kandidatniveau
- et udviklet samarbejde med aftagere og andre eksterne interessenter i videst mulige omfang
- et godt omdømme for høj faglig kvalitet
- vist at kunne levere kandidater med kreative og innovative kompetencer.

Bilaget indeholder både beskrivelser af konkrete uddannelses tilbud samt mere generelle eksempler. Undersøgelsen, der ligger til grund for dette bilag, er primært baseret på institutionernes egne hjemmesider, hvorfor der kan være et misforhold i den måde, hvorpå institutionerne præsenterer sig selv, og virkeligheden.

Et yderligere problem er, at hjemmesiderne ikke giver indblik i hverken volumen eller erfaringsopsamling i forhold til initiativerne. Det er derfor kun i de få tilfælde, hvor der er brugt supplerende materiale med evaluering af initiativerne, at det har været muligt at vurdere, om tiltagene har haft den ønskede effekt i forhold til partnerskab og innovation. Bilaget giver et overblik over initiativer på innovations- og partnerskabsområdet og er ment som inspiration til nye uddannelses tilbud - det er ikke en evaluering af eksisterende tiltag, ligesom der kan være gode eksempler, der ikke er inkluderet i dette bilag.

Bilaget gennemgår alfabetisk de gode eksempler, først i indland og derefter i udland. Der er så vidt muligt henvist til hjemmesider, der kan supplere med yderligere oplysninger om uddannelses tilbudene.

Eksempel	Beskrivelse af gode eksempler - indland
ASB/HHK (Handelshøjskolen i Århus) Partnerskabsprogram "Til erhvervslivet"	Portalen indeholder en oversigt over Handelshøjskolen i Århus' samarbejdsrelationer med erhvervslivet, herunder "Videreuddannelse", "Partnerskab". "Erhvervskontakten" (se også nedenfor) og "Alumni Klubben". Handelshøjskolen har endvidere som mål i den nye udviklingskontrakt for 2005 at alle 35.000 dimittender fra Handelshøjskolen skal have adgang og mulighed for at deltage i nyetablerede videnklynger, der er virtuelle og/eller fysiske fora, hvor teoretikere fra Handelshøjskolen mødes med praktikere fra erhvervslivet om faglige spørgsmål af fælles interesse med henblik på at udvikle og udveksle viden. Link: http://www.asb.dk/corporate.aspx
Center for Executive Learning and Leadership, CBS (Handelshøjskolen i København)	CELL åbnede i februar 2001 med det formål at samle alle executive masteruddannelser på CBS. Det er et uddannelses- og udviklingscenter, som tilbyder erhvervslivets ledere videreuddannelse i form af masterprogrammer mv. Tanken er, at lederne har behov for livslang læring. På CELL kan de således videreudvikle deres kompetencer og drage nytte af Handelshøjskolens viden. Link: www.cbs.dk/uddannelser/masters_mba
CBS Partnership Program, CBS	Partnerskabsprogrammet på CBS er en samarbejdsinvitation til erhvervslivet. Som partnere får virksomhederne mulighed for at deltage i videnudvikling og for at præge CBS' uddannelser. På denne måde kan erhvervslivet indgå i stimulerende og udviklende aktiviteter med forskere og studerende. Partnerne har mulighed for at introducere virksomheden for de studerende på CBS ved såkaldte virksomhedspræsentationer. Her kan de indgå i en dialog med de studerende om fx projektsamarbejde eller praktikantstillinger. Link: www.cbs.dk/corporate_relations/corporate_partners
Center for Entrepreneurship, AU	Center for Entrepreneurship på Århus Universitet har til formål at udvikle ét campus for de højere og videregående uddannelsesinstitutioners aktivitet inden for entrepreneurship. På denne måde ønsker man at: <ul style="list-style-type: none"> • Understøtte og udvikle en innovativ iværksætterkultur på deltagerinstitutionerne. • Udvikle og støtte initiativer med henblik på at øge antallet af vidensbaserede iværksættere på deltagerinstitutionerne. • Bidrage til at styrke fremvæksten af vidensbaserede virksomheder og udviklingsprojekter fra deltagervirksomhederne. Vejen til dette er, at Center for Entrepreneurship: <ul style="list-style-type: none"> • Etablerer et fagligt samarbejde mellem deltagerne omkring entrepreneurship • Repræsenterer deltagerinstitutionerne i kontakten til private og offentlige aktører • Samarbejder med alle væsentlige aktører på innovationsområdet i Århus. • Etablerer et tæt samarbejde med erhvervslivet. I-TANKEN er en projektgruppe på Center for Entrepreneurship, hvis formål er at øge antallet af vidensbaserede iværksættere i Århus og påvirke selvstændighedskulturen på de videregående uddannelser. I-TANKEN står for innovation, idé og iværksætter. I-TANKEN afholder bl.a. events, foredrag, workshops og kurser og udvikler netværk mellem studerende og virksomheder. Link: www.cfe-aarhus.dk/
Doctor of Business Administration (DBA), CBS	CBS startede i foråret 2003 en ny forskeruddannelse målrettet til erhvervsfolk, der ønsker at tage en ph.d.-grad ved siden af deres daglige arbejde. DBA er en fagspecifik forskeruddannelse inden for et selvvalgt område. DBA tager ikke udgangspunkt i den studerendes mangeårige erhvervs erfaring - og et DBA-projekt er således en problemstilling fra den virkelige verden, der analyseres på et højt teoretisk niveau. Link: www.cbs.dk/alumni/cbs_alumni_newsletter/gruppe/newsletters_2004/newsletter_august_2004_02_04/august_2004_1_04/overskrifter_fra_rsberetningen/dba

Erhvervskontakten & Konsulentkorps, AU og HHÅ	<p>Udgangspunktet for projektet er, at øget beskæftigelse for akademikere kræver en tidlig indsats. HHÅ og AU har derfor ansat et <i>konsulentkorps</i>, der skal danne et fælles team i tæt samspil med de allerede etablerede <i>Erhvervskontakter</i> på institutionerne. Projektet vil blive forankret på Erhvervskontakten på hhv. HHÅ og AU.</p> <p>Erhvervskontakten blev etableret i 2003 med det formål at fremme og synliggøre kontakt en med erhvervslivet. I direkte forlængelse heraf har Erhvervskontakten på AU stået for etableringen af en projektbørs på Internettet, der kan fungere som den it-plattform, hvor virksomheder kan lægge forslag ind til konkrete studenterprojekter, efterlyse studerende til praktikophold eller blot angive, at de er interesserede i at blive kontaktet med henblik herpå. De studerende kan på den anden side efterlyse virksomheder til konkrete projekter. Sideløbende har HHÅ udført en markedsanalyse blandt en række virksomheder for at undersøge disses indstilling til praktik- og projektsamarbejder med HHÅs studerende. Erfaringerne tegner et entydigt billede af, at virksomhederne har masser af uløste opgaver, udækkede behov og "grydeklare skuffeprojekter". Endelig kan nævnes, at begge universiteter arbejder på videreudvikling af kombineret erhvervsvejledning. Her kan konsulentkorpsset formentlig supplere vejledning med værdifuld viden, konkret virksomhedsnetværk og sikre sammenhæng mellem tiltag i de faglige miljøer, hvor man er tættest på de studerende, Erhvervskontakten og erhvervsvejledning.</p> <p>Link: www.au.dk/da/erhverv og www.Projektzone.dk</p>
ErhvervsForum, AAU	<p>ErhvervsForum er et mødested for virksomheder, organisationer, institutioner og de studerende på Aalborg Universitet. ErhvervsForum formidler bl.a. studiejobs gennem <i>TopJob</i> og tager derudover jævnligt del i at arrangere virksomhedsbesøg. Gennem ErhvervsForum kan man skabe direkte kontakt til en række samarbejdspartnere ved AAU - f.eks. via <i>Videnskabsbutikken</i>, der kan hjælpe med at etablere kontakt til studerende med henblik på et samarbejde om konkrete projekter. ErhvervsForum tilbyder også virksomhederne en særlig sponsoraftale. Sponsorvirksomhederne får mulighed for at præsentere sig direkte over for de studerende ved AAU - og dermed få tilknytning til de kommende kandidater allerede under studietiden. Det kan bl.a. ske på den årlige <i>Karrieremesse</i>, der giver de studerende og virksomhederne mulighed for at skabe gode kontakter og finde de rigtige samarbejdspartnere.</p> <p>Link: www.aau.dk/erhvervsforum/virksomheder/</p>
HA-uddannelse i entreprenørskab og innovation, SDU, CESKO	<p>I efteråret 2003 udbød man for første gang på Syddansk Universitet i Kolding en særlig uddannelse med fokus på iværksætteri - "HA i entreprenørskab & innovation". Her lægges der vægt på samarbejde med virksomheder, bl.a. erstattes undervisningen på universitetet en dag om ugen med en studieplads i en virksomhed. Ordningen med studiepladser for HA-studerende har eksisteret siden 1995.</p> <p>Teoretisk tager undervisningen udgangspunkt i erhvervsøkonomiske grundfag med fokus på de mindre virksomheders specielle forhold. Der lægges også vægt på human ressource management og på entreprenørskab, innovation og forandring i mindre virksomheder.</p> <p>Fra begyndelsen af det treårige studieforløb bliver de studerende tilknyttet hver deres virksomhed i lokalområdet. De studerende tilbringer minimum en dag om ugen i virksomheden - og i løbet af hele studieforløbet udarbejdes en række projekter i tilknytning til virksomhedens forskellige fagfelter. De studerende får på denne måde et godt indblik i virkelige problemstillinger og gode forudsætninger for at kombinere praktisk og teoretisk erfaring.</p> <p>Der har været stor interesse fra virksomhederne i lokalområdet for at stille en studieplads til rådighed. Flere virksomheder giver udtryk for forventninger om at få modspil fra de studerende, der kan bidrage med nye redskaber og se på virksomheden med nye øjne¹.</p> <p>Link: www.studieguide.sdu.dk/studier/index.php?uid=109&id=1477&picid=1477</p>
HA-uddannelse i Service Management, CBS	<p>I efteråret 2003 oprettede CBS en ny HA-uddannelse i Service Management. Man havde i et forskningsprojekt fået øje på behovet for et videnløft inden for serviceerhvervene og for et samarbejde mellem erhverv og forskning. Den nye HA-uddannelse kombinerer kultur, turisme og servicefag med klassiske økonomiske discipliner. Det er ønsket at forene kultur- og serviceområdet med økonomisk indsigt og strategiske og ledelsesmæssige værktøjer.</p> <p>Der lægges fra studiestart vægt på en løbende gensidig læring mellem erhvervsliv, forskere og studerende. De studerende har derfor jævnlig kontakt med erhvervslivet i form af gå-hjem-møder, hvor virksomhedsledere og repræsentanter fra serviceområdet holder oplæg.</p> <p>Link: http://www.cbs.dk/nyheder/nyheder/2003/juni/pressem_de_om_ny_ha_uddannelse</p>

¹ JydskeVestkysten, 24. januar 2004 og djøf-bladet nr. 4, 27. februar 2004.

ARBEJDSGRUPPEN VEDR. FREMTIDENS SAMFUNDSDIDENSKABELIGE UDDANNELSER

<p>Studievejledningen, Jura, Statskundskab og Økonomi, AU</p>	<p>Juridisk Institut ved Aarhus Universitet har oprettet hjemmesiden "Idébank til specialer", hvor advokatfirmaer, offentlige institutioner, interesseorganisationer, større virksomheder og andre kan udbyde en idé til speciale for studerende på den juridiske kandidatuddannelse. Formålet er at skabe kontakt mellem studerende og aftagere. Studievejledningen på Institut for Statskundskab formidler kontakter mellem studerende og erhvervslivet, både ift. praktikophold, specialesamarbejde og projektsamarbejde. Endelig formidler studievejledningen på Institut for Økonomi udvekslingsophold, stillingsopslag, praktik osv.</p>
<p>Uddannelse i iværksætteri, HIH</p>	<p>Handels- og IngeniørHøjskolen (HIH) i Herning startede i september 1999 en ny uddannelse i iværksætteri: Business Development Engineer (BDE). Under hele uddannelsen arbejdes der med kreative processer i forbindelse med produkt- og konceptudvikling. Der indgår også en del markeds-mæssige vurderinger, da man skal lære at vurdere, om en eventuel produktion kan udvikles på en rationel og miljømæssig bæredygtig måde samtidig med, at man bevarer forståelsen for mode og trends. En stor del af studiet fokuserer på dét at opstarte egen virksomhed. Antallet af aktiviteter på BDE-uddannelsen er på højde med de bedste amerikanske universiteter - i Erhvervs- og Byggestyrelsens rapport om uddannelser i iværksætteri (Iværksætterindeks 2004), placeres BDE på 2. pladsen ud af 27 danske, amerikanske og canadiske universitetsuddannelser. Kvaliteten er således i top, om end omfanget er meget mindre end de fleste andre uddannelser. HIH har kun ressourcer til at optage ca. 35 elever om året. Link: www.ebst.dk/file/2684/ivaerksaetterindeks_2004.pdf og www.businessdevelopmentengineer.dk/</p>
<p>Videnskabsbutikken, KU RUC, CBS, HHÅ, AU, SDU og AAU</p>	<p>Videnskabsbutikken på Det Samfundsvidenskabelige og Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet blev startet af studerende i 1992. Link: www.samf.ku.dk/vb. Formålet er at skabe kontakt mellem de studerende på de to fakulteter og organisationer uden for universitetsverdenen. Samarbejdet foregår gennem Videnskabsbutikkens projektkatalog, hvor eksterne projektstillere kan slå konkrete projekter op, som de ønsker hjælp til at få belyst, og som de studerende kan arbejde med i forbindelse med deres speciale eller andre skriftlige opgaver. Målet er, at de studerende skal blive klogere i kraft af at beskæftige sig med problemstillinger, som konkret vil blive brugt, og at projektstillerne samtidig får øjnene op for, hvad man kan bruge universitetsstuderende til. Notatet har omtaler af videnskabsbutikkerne på HHÅ og AU andetsteds. Neden for følger links til: RUC (www.vb.ruc.dk/), AAU (www.vb.auc.dk/), SDU (www.videntilvaekst.dk) og CBS (www.jobboers.cbs.dk/dk/projekt). Også DTU og KVL har Videnskabsbutikker, om end disse universiteter ikke har samfundsvidenskabelige uddannelser. Der findes endelig Videnskabsbutikker i en lang række andre lande, bl.a. Holland, Tyskland, Østrig, Norge, USA m.fl.</p>
<p>AL - Learning by doing</p>	<p>Lancaster University's Management School har udviklet en model, der bygger på <i>Action Learning</i> (AL). Dette indebærer, at en væsentlig del af undervisningen foregår udenfor klasselokalet og fokuserer på Learning by doing-tilgangen. Lancaster har opnået en plads blandt de 70 bedste universiteter i verden ifølge Financial Times. Samtidig er det blandt de to universiteter i England, der er bedømt som 6-stjernet (det andet er London School of Economics). Link: www.lums.lancs.ac.uk/postgraduate/FTMBA Den løbende tilpasning til efterspørgslen er fremkommet gennem tæt samarbejde med aftagere og der er bl.a. udviklet programmer i samarbejde med disse. Link: www.lums.lancs.ac.uk/AboutSchool/6star</p>
<p>Babson College. Innovation som drivkraft</p>	<p><i>U.S. News & World Report Magazine</i> placerer Babson College's MBA program for entrepreneurship som nummer 1 for 11. år i træk. I Erhvervs- og Byggestyrelsens rapport om uddannelser i iværksætteri (Iværksætterindeks 2004), placeres Babson tilsvarende på 1. pladsen ud af 27 danske, amerikanske og canadiske universitetsuddannelser. Forskellen til andre uddannelser er en intensiv fokusering på innovation og entreprenør-virksomhed på de forskellige MBA kurser på Babson. Hele den innovative proces inkorporeres udfra en filosofi om, at innovation kan anvendes som strategisk værktøj i forhold til både undervisning og arbejde siden hen. Der lægges stor vægt på virksomhedspraktik og læring uden for klasseværelset. Forskellige 'Consulting Services'-programmer bidrager til kontakten mellem studerende og virksomheder. Virksomheder kan få hjælp fra studerende til problemløsning af forskellig karakter - både ved kortvarig assistance og ved langvarige projekter. Link: www3.babson.edu/MBA/programs/two-year-mba/</p>

BENTLEY - ITC and Business Learning.	<p>Bentley har et intensivt fokus på teknologi og information i undervisningen. Det sker dels ved at holde fast i, at information er grundlaget for den moderne økonomi og dels ved at inkorporere teknologi i de studerendes hverdag. De studerende får bl.a. udleveret en bærbar pc, der indeholder alt hvad de skal bruge af programmer til at deltage i undervisningen og der er adgang for alle til både Intranet og Internet. Dertil kommer to Learning Centers, hvor det ene indeholder alle ressourcer i forhold til undervisningen, mens det andet er et Advanced Learning Center, hvor studerende og forskere kan test-køre deres projekter og forskning gennem det nyeste teknologi, der matcher hvad man finder i forretningsverdenen.</p> <p>Link: www.bentley.edu/tech_learning/index.cfm?CFID=557503&CFTOKEN=26718382</p>
FSIP- Funded summer Internship programs Torontos Universitet	<p>Det Juridiske Fakultet på Toronto University har programmer der lader de studerende deltage i Summer Internships, hvor de studerende i løbet af sommeren dels arbejder fuldtid i et firma med løn, sponsoreret af firmaet og dels arbejder for en organisation eller sammen med en forsker. Ideen er at give de studerende mulighed for at få reelle erfaringer, blive en del af deres felt og få indblik i organisationers arbejde. Link: www.law.utoronto.ca/students_content.asp?itemPath=2/10/8/0/0&contentId=193&cType=webpages</p>
GAIN - En integreret tænketank på LSE	<p>London School of Economics (LSE) har etableret en tænketank, der skal sikre at LSE er i front med hensyn til fremtidige satsninger. Group for Academic Innovation (GAIN) fungerer både i forhold til at fokusere forskningen og i forhold til at rådgive og yde bistand til udviklingen af nye initiativer. Formålet er at sikre, at LSE altid er på forkant med udviklingen i forhold til forskning og undervisning.</p> <p>Link: www.lse.ac.uk/lsehistory/timeline.htm</p>
GSP - Gruppebaseret studenter rådgivning.	<p>Group Consulting Projects (GSP). Ved China Europe International Business School (CIEBS) har man haft stor succes med GSP, der har været med til at placere universitetet som det 13. bedste i Asien. GSP indebærer, at en gruppe af studerende placeres i samme virksomhed for en tid. Her skal de løse et specifikt forretningsproblem i samarbejde med virksomheden. CIEBS's har også udviklet et særligt koncept for individuelle internships, hvor arbejdet udføres uden gruppesparring.</p> <p>Link: www.ceibs.edu/mba/curriculum.html Guide til GSP: www.ceibs.edu/cdc/intern.html</p>
ICL - Innovation, iværksættelse og teknologisk kommercialisering.	<p>Imperial College London (ICL) begrundet deres gode internationale placering med innovation, iværksættelse og teknologisk kommercialisering. Tilknyttet universitetet er Imperial College Innovation (ICI), der har specialiseret sig i at udvikle spin-offs. Programmet virker således at den studerende det første år skal gennemføre et såkaldt 'feasibility studie' af et produkt, som er beskyttet af ophavsrettigheder. Den studerende skal vurdere hvordan produktet kan kommercialiseres og mulighederne for produktet. Produktet vil så i sidste halvdel af forløbet blive præsenteret for en gruppe af repræsentanter fra ICL, ICI og opfinderne af teknologien bag produktet. Studiet vil siden hen blive brugt af ICI som baggrund for evt. investeringer.</p> <p>Dertil afholdes en meget succesfuld entreprenørkonkurrence, der handler om at udarbejde den bedste forretningsplan. Præmierne tilsammen er på omkring ca. 600.000 danske kr. Link: www1.imperial.ac.uk/business/default.html</p>
INSEAD - Global Perspectives and Global Learning Network.	<p>Alle INSEAD aspekter har et globalt og internationalt perspektiv og er multikulturelt orienteret i forhold til forskning og undervisning. Dette er delvist sikret ved, at INSEAD har fakulteter på hver sin side af jorden: I Frankrig og Singapore, samt i Philadelphia og San Francisco gennem samarbejde med Wharton. Både den teoretiske og den praktiske del af undervisningen bliver sat i et internationalt perspektiv, fordi de studerende studerer på flere fakulteter i verden, og fordi de skal kunne minimum tre sprog. Dertil gør INSEAD ivrigt brug af simulationer, der er udviklet i tæt samarbejde med forskere og internationale forretningsledere, til at afprøve de teoretiske færdigheder i praksis.</p> <p>Link: www.insead.fr/facultyresearch/teaching_tools/index.htm og www.insead.fr/</p>
RSM - Synchronicity in planning.	<p>Rotterdam School of Management's (RSM) nye masterprogram er specielt, idet det er udarbejdet på baggrund af et initiativ fra en gruppe HR managers, der henvendte sig til universitetet med et ønske om at udbygge netop deres faglige disciplin. Samtidig var der et ønske fra universitetets side om at skabe en af de mest fremsynede uddannelser indenfor HR. Programmet er således meget tæt knyttet til professionelle, der i deres daglige arbejde bruger den viden, der undervises i på universitetet. Disse kan gennem deres tætte tilknytning præge studiets sigte og retning i forhold til nye trends indenfor feltet. Link: www.rsm.nl/</p>

SBC - New Business development project	Oxford Universitets handelsskole Saïd, har udviklet et program, der bygger undervisningen op omkring udviklingen af et virksomhedsprojekt. Ideen til projektet introduceres fra begyndelsen af studiet, og studiet vil følge udviklingen af virksomhedsprojektet gennem de forskellige moduler. Ideen kan komme fra de studerende selv eller udefra. I de tilfælde hvor den kommer udefra har de studerende fået stillet materialer og midler til rådighed. Projektet kan bestå af alt fra udvikling, implementering, rådgivning, undersøgelse, afklaring og vurdering eller disse i kombination. Dertil har Saïd implementeret en undervisningsmodel i visse valgfag, hvor en praktiker og en teoretiker indenfor et felt planlægger og afvikler kurset sammen for at give de studerende muligheden for både et teoretisk og et praktisk perspektiv. Link: www.sbs.ox.ac.uk/html/default.asp
SSE - PDT and Learning Teams	Stockholm School of Economics satser på læring, der baserer sig på små grupper af studerende, traditionel undervisning (forelæsninger, seminarer og småkurser) og personlig vejledning. De studerende begynder i læringsteams på 6-8 studerende, der sammen skal diskutere og løse problemer samt udarbejde cases og opgaver gennem forløbet. Dertil arbejder den studerende også i et personligt team (Personal Development Team, PDT) med en mentor fra forretningslivet og en tutor fra universitetet. Disse skal sammen guide den studerende gennem forskellige opgaver i forløbet og sikre dels at de studerende får relevant og tidssvarende stof, dels at den studerendes arbejde lever op til akademiske standarder. Link: www.hhs.se/sv_default.htm
Stanford University - prisbelønnede differentierede undervisningsformer	Stanford University er blevet bedømt som <i>Best Overall Academic Experience</i> af bladet <i>Princeton Review</i> og dermed som det universitet, der har det bedste businessprogram. Forskellen fra andre programmer er den udbredte brug af gruppearbejde, casestudier, rollespil, simulation og selvstændige studier.
MIT's UROP	The MIT Undergraduate Research Opportunities Program (UROP) lader de studerende følge og assistere en forsker som et supplement til deres kurser i et undergraduate forskningsprogram. Link: econ-www.mit.edu/under/index.htm
LU-Innovation	LU-Innovation er en institution under Lunds Universitet, der støtter og opmuntrer forskere til at kommercialisere deres forskningsresultater og bidrager til at udvikle entreprenørskab og innovation på Lunds Universitet. Samtidig lægges der stor vægt på at øge kontakten mellem erhvervslivet og det akademiske miljø. Link: www3.lu.se/info/pm/591_pressm.htm